

1) Ókorban született vallások (Elemenként 1 pont, összesen 3 pont.)

- a) Jézus Krisztus
- b) Buddha
- c) Mózes

2) Oszmán hódítás (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

Terület vagy város meghatározása	Terület vagy város sorszáma a térképen
a) Ennek a városnak az elfoglalása után vehette fel az oszmán uralkodó a legfőbb muzulmán vallási vezető címét.	4.
b) Ez a város az iszlám harmadik szent helye, de egyben a kereszténység és a zsidó vallás számára is alapvető jelentőségű.	3.
c) Ennek a városnak az elfoglalásával szűnt meg a Kelet-római Birodalom.	2.
d) Az Oszmán Birodalom román vazallus állama, amely korábban magyar és lengyel hűbéres is volt.	6.

3) Középkori Magyarország kultúrája (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

- a) C
- b) Visegrád
- c) gótikus (stílus) / gótika
- d) román (stílus) / romantika

4) Kora újkori gyarmatosítás (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

Állítások	Gyarmatosító hatalom neve
a) Gyarmatai magukban foglalják az általa meghódított azték és inka birodalmak területét.	Spanyolország
b) Fő riválisával egy a XV. század végén kötött egyezmény határolta el érdekszféráját. Az ekkor megállapított vonaltól keletre terülnek el gyarmatai.	Portugália
c) Az amerikai kontinensen ázsiai terjeszkedése folytatásaként jött létre gyarmata.	Oroszország
d) Gyarmatait részben üldözött protestáns kisebbségek népesítették be.	Anglia

5) Magyarország a XVIII. században (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

- a) 2.
- b) 3.
- c) 1.
- d) 2.

6) Ipari forradalmak (Elemenként 0,5 pont, összesen 3 pont.)

Kérdéskörök	Az első ipari forradalom idején	A második ipari forradalom idején
a) Fejlesztés, feltalálás	mesteremberek / magányos feltalálók	tudósok / laboratóriumok / kutatócsoportok
b) Az erőgépek	gőzgép	robbanómotor
c) A kezdeti húzóágazatok	textilipar / könnyűipar	nehézipar / fémfeldolgozás

(A helyes válaszok más megfogalmazásban is elfogadhatók, és más helyes, a forrásokkal összefüggésbe hozható válaszok is elfogadhatók.)

7) Reformkori Magyarország (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

- a) cenzúra
- b) sajtószabadság / szólásszabadság / a szabad véleménynyilvánításhoz való jog
- c) országgyűlés / rendi gyűlés / törvényhozás / törvényhozó hatalom / diéta
- d) 1848

8) A dualizmus gazdasága (Elemenként 1, összesen 4 pont.)

Allítás	Igaz	Hamis
a)		X
b)	X	
c)	X	
d)	X	

9) Náci Németország (Elemenként 1 pont, összesen 3 pont.)

- a) A munkanélküliek számára így biztosítottak elfoglaltságot / megélhetést.
- b) A szakszervezetek megszüntetésével járt / megszűntek a sztrájkok / a munkaadókkal közös szervezetben voltak a munkavállalók.

- c) Katonai egyenruhát viseltek / katonai jellegű szervezet volt.
(A helyes válaszok más megfogalmazásban is elfogadhatók.)

10) Magyar külpolitika 1932/33-ban (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

- a) 2.
b) 3.
c) 1.
d) 2.

11) A gazdasági világválság jelenségei (Elemenként 0,5, összesen 4 pont.)

- a) a háborús szállításokból hasznot húzó Egyesült Államok
b) Nagy-Britanniában
c) Franciaországban
d) visszafogták
e) elbocsátották a munkásokat és hivatalnokokat
f) a szabad verseny elvének abszolutizálásával
g) be kell avatkoznia
h) a kereslet fokozásával

Középkori egyház és a művelődés

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a középkori egyház szerepét mutatja be a mindennapokban. A válasz a forrás felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel (pl. egyházi zene/dí szí tett kódexek).	0-4
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Utal rá, hogy a bemutatott jelenségek az V-XV. századi Európára jellemzőek.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános és konkrét történelmi fogalmakat: pl. egyház, pap, kolostor, kódex.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Rögzít egy, a képpel kapcsolatos lényeges megfigyelést (pl. egy ének kottáját rögzítették / eltérések a mai kottáktól / díszes iniciálé / latin nyelvű szöveg), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a zene szerepe jelentős volt az egyházban / liturgiában, bemutatja a gregorián énekeket, a könyveket szerzetesek másolták, a kultúra / az egyház nyelve a latin volt, pergamen mint nyersanyag, meghatározza a kódex fogalmát).	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó bemutatja a középkori egyház szerepét a művelődésben, és feltárja az oktatásban és az írásbeliségben játszott szerepét. T Rögzíti, hogy az oktatást egyházi személyek / intézmények végezték, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. kolostori / káptalani iskolák, egyetemek pápai engedéllyel / egyházi oktatókkal, latin közvetítő nyelv, papi utánpótlás biztosítása, kulturális örökség fenntartása). T Rögzít az egyház kiemelt jelentőségét az írásbeliség terén (pl. szinte csak a papok tudtak írni-olvasni, az egyház tartotta fenn az írásbeliséget), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. karoling minuszcula kifejlesztése, a Biblia központi jelentősége, az antik kultúra megőrzése, latin nyelv uralma, könyvmásolás a kolostorokban, pergamen mint nyersanyag, meghatározza a kódex fogalmát). <i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem pontozásánál is.</i>	0-6 [nem adható: 1 és 4]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

Etnikai kérdés az I. világháború után (rövid)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a Párizs környéki békék etnikai vonatkozásait mutatja be. A válasz a forrás felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel (pl. a nagy létszámú kisebbségek és az etnikai konfliktusok közti összefüggés).	0-4
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Rögzíti, hogy a békekonferencia 1919-ben vette kezdetét <i> vagy a békéket 1919-20-ban kötötték, és rögzíti a téma valamely térbeli vonatkozását (pl. a Magyarországgal szomszédos országok magyar lakossága, a lengyelországi ukrán kisebbség, a Németország / Szovjetunió területén élő lengyelek, a több országban élő németek).</i>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános és konkrét történelmi fogalmakat: pl. béke(szerződés), nemzetiség, kisebbség, határ.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Rögzít egy lényeges tény a forrás adatai alapján (pl. a legnagyobb számban németek éltek az anyaországon kívül, a magyarok közel harmada az anyaországon kívül élt, 10 millió felett volt a kisebbségek összlétszáma), és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. a határok meghúzásánál nem feltétlenül vették figyelembe az etnikai szempontokat, több helyen nem érvényesült a nemzeti önrendelkezés elve, többnemzetiségű államok / etnikailag kevert területek jöttek létre).	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó bemutatja az első világháborút lezáró békék etnikai következményeit, és rávilágít a kisebbségek helyzetére. T Rögzít egy tény az első világháborút lezáró békeszerződések területi vonatkozásával kapcsolatban (pl. a térségben új államok jöttek létre, a győztesek igényeit vették figyelembe, Franciaország diktálta a feltételeket, az Osztrák-Magyar Monarchia előzőleg felbomlott), és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. egyes államokban több államalkotó nemzet volt, egyes államokban az etnikai különbségek vallási / kulturális különbségekkel párosultak, egyes területek kevert nemzetiségűek voltak, többnemzetiségű államok jöttek létre). T Rögzít egy lényeges tény a kisebbségvédelemmel kapcsolatban (pl. a békeszerződések / a Népszövetség alapokmánya tartalmazták a kisebbségi jogok tiszteletben tartását), és megállapítja, hogy a kisebbségek jogai ennek ellenére sérültek. <i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem pontozásánál is.</i>	0-6 [nem adható: 1 és 4]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

Mohácsi csata

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a mohácsi csatában részt vevő seregeket és a magyar vereség okát mutatja be. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel (pl. a csatát főleg a török tüzéség és a fegyelmezett janicsárok döntötték el).	0-4
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Rögzíti, hogy a mohácsi csatára 1526-ban került sor, és tesz egy érdemi megállapítást a helyszínre (pl. Duna közelsége, mocsaras terület, török csapatok a domboldalon, magyar királyi csapatok a völgyben) vagy a két állam területi viszonyaira (pl. Nándorfehérvár elvesztése, végvár vonal összeomlása, ütközőállamok megszűnése, az Oszmán Birodalom jóval nagyobb kiterjedése).	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános és konkrét történelmi fogalmakat: pl. király, szultán, bandérium, nemes, zsoldos, szpáhi, janicsár.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Rögzíti a csata döntő momentumát (pl. török tüzéség ereje, janicsárok tűzfegyverei / fegyelmezettsége), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a török haderő fölényben volt, a janicsárok zsoldos gyalogosok voltak, az Oszmán Birodalom nagyobb anyagi erőket mozgósíthatott).	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó bemutatja a szembenálló seregeket, és feltárja a magyar vereség okait. T Rögzíti a magyar királyi sereg valamelyik lényegi jellemzőjét (pl. fő fegyverneme a nehézlovasság volt, alapvetően nemesi bandériumokból állt, jelentős zsoldos gyalogsága volt), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a nehézlovasság nem tudta eldönteni a csatát, a bandériumok kevésbé voltak fegyelmezettek / képzettek, létszámbeli hátrányban volt). T Rögzíti a török sereg valamelyik lényegi jellemzőjét (pl. nagyobb létszámú volt a magyarnál, jelentős tüzéséggel rendelkezett, fontos fegyverneme volt a janicsár gyalogság / a lovas szpáhik), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a szpáhik szolgálati birtokkal rendelkeztek, az Oszmán Birodalom nagyobb népességgel / jövedelemmel rendelkezett, a janicsárok zsoldos gyalogosok voltak, a török sereg fegyelmezett / képzett volt). <i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem pontozásánál is.</i>	0-6 [nem adható: 1 és 4]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELJÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

Egyházszerzés Magyarországon (hosszú)

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	<p>A vizsgázó alapvetően a kereszténység felvételét és az egyházszerzést mutatja be Géza fejedelem és Szent István korában.</p> <p>Ismerteti az egyházszerzés legfontosabb lépéseit.</p> <p>Rávilágít a kereszténység felvételének jelentőségére.</p> <p>A vizsgázó válaszában felhasználja, értelmezi a forrásokat, azokból lényeges megállapításokat, következtetéseket fogalmaz meg.</p>	0-8
Tájékozódás térben és időben	<p>M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi.</p> <p>T Rögzíti Szent István uralkodásának idejét (997/1000/1001-1038), és utal arra, hogy a magyar keresztény egyház központja Esztergom lett.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	<p>M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat.</p> <p>T Szakszerűen használja a következő általános és történelmi fogalmakat: pl. keresztény(ség), egyház, kolostor, püspök(ség), érsek(ség), tized.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	<p>M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük.</p> <p>T Rögzíti a forrás valamely lényegi elemét (pl. a forrás szerint Géza erőszakkal lépett fel a pogányság ellen, ő maga megtartotta a pogány szokásokat is), és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. Géza számára politikai kérdés volt a kereszténység felvétele, a kereszténység felvételével a fejedelmi hatalmat erősítette).</p> <p>T Rögzít legalább kettőt Istvánnak a forrásban szereplő rendelkezései közül (vasárnapi misehallgatás, vasárnapi munka tiltása, böjt megtartása), és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. ezzel a keresztény vallás követésére kötelezte alattvalóit, törvények útján terjesztette a kereszténységet / szorította vissza a pogányságot).</p> <p>T Rögzíti egy lényeges tényt a forrás alapján (pl. a monostor nem állt püspöki / világi fennhatóság alatt, Monte Cassino kiváltságait kapta meg) és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. ez a bencés rend magyarországi megtelepedését jelentette, létrejött a pannonhalmi apátság).</p>	0-8 [nem adható: 1 és 5]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M A vizsgázó bemutatja Géza és Szent István intézkedéseit, és rávilágít jelentőségükre.</p> <p>T Rögzíti, hogy Géza a nyugati kereszténységet vette fel, és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. ezzel országát a nyugati kultúrához kapcsolta, ez a német-római császárral való szövetkezést jelentette, német területről érkeztek Magyarországra térítők, ez a keleti kereszténységet követő törzsfők ellen irányult, fiát megkereszteltette).</p> <p>T Rögzíti, hogy István egyházmegyéket (érsekségek, püspökségek) hozott létre, és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. erre a királyi koronával történt koronázás után kerülhetett sor, a magyar egyház független volt a némettől, a püspökök munkáját káptalanok segítették).</p> <p>T Rögzít legalább kettőt, az egyházat érintő további intézkedést (pl. birtokadományozások, a tized bevezetése, a templomépítés elrendelése), és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. ezzel az egyház működésének anyagi alapjait teremtette meg, kiépült a plébániahálózat).</p> <p>T Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését.</p> <p><i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem pontozásánál is.</i></p>	0-10 [nem adható: 1 és 6]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<p>A kifejtés mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A vizsgázó megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.</p>	0-8
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		42
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		21

Svábok betelepítése (rövid)

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően az udvar szerepét és érdekeit mutatja be a benépesítés folyamatában. A válasz a forrás felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel (pl. a betelepítésnek nemcsak gazdasági, hanem politikai célja is volt).	0-4
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Rögzíti, hogy a betelepítésekre a (XVII. század végétől) XVIII. században került sor, és a volt hódoltsági területekre érkeztek telepesek vagy megemlít néhány új német / sváb településterületet (pl. Buda környéke, Balaton-felvidék, Dél-Dunántúl, Bácska, Bánság).	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános és konkrét történelmi fogalmakat: pl. hódoltság, betelepítés, katolikus, jobbágy.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Rögzíti a telepesek részére igényelt kedvezményeket (adómentesség, újoncozás alóli felmentés), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a betelepítés szervezeten történt, egybeesett az udvar és a birtokosok érdeke, ennek eredményeképp a betelepítés sikeres volt) <i>vagy</i> további kedvezményeket is említ (felépített házak, eszközök, állatok).	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó bemutatja az udvar szerepét a betelepítésekben, és feltárja érdekeit. T Rögzíti, hogy az udvar célja az adóbevételek növelése volt, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a török kiűzése óriási összegbe került, a hódoltsági terület elnéptelenedett, a német telepesek fejlettebb termelési módszereket hoztak magukkal, ez egybeesett a birtokosok érdekeivel). T Rögzíti, hogy az udvar elsősorban katolikusok betelepítését támogatta, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. de emellett fenntartott bizonyos vallási türelmet is, ez elsősorban német telepeseket jelentett, ezzel politikai célja volt). <i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem pontozásánál is.</i>	0-6 [nem adható: 1 és 4]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

1848/49-es szabadságharc (hosszú)

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	<p>A vizsgázó alapvetően az 1848/49-es szabadságharc első, 1848. október végéig tartó szakaszát mutatja be.</p> <p>Ismerteti a legfontosabb katonai és politikai eseményeket. Rávilágít a szabadságharc kirobbanásának előzményeire. A vizsgázó válaszában felhasználja, értelmezi a forrásokat, azokból lényeges megállapításokat, következtetéseket fogalmaz meg.</p>	0-8
Tájékozódás térben és időben	<p>M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi.</p> <p>T Rögzíti, hogy a szabadságharc első jelentős győzelmére 1848. szeptember 29-én Pákozdnál került sor, és utal arra, hogy Magyarország a Habsburg Birodalom része volt.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	<p>M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat.</p> <p>T Szakszerűen használja a következő általános és történelmi fogalmakat: pl. szabadságharc, honvéd(sereg), kormány, csata.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	<p>M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük.</p> <p>T Rögzíti a szabadságharc kirobbanásának közvetlen politikai előzményét a forrás alapján (pl. a bécsi udvar meg akarta szüntetni Magyarország önállóságát, alá akarta rendelni az országot az osztrák kormánynak), és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (ez a forradalom egyik fontos eredményének megsemmisítését / az áprilisi törvények részleges visszavonását jelentette volna, ez a magyar kormány számára elfogadhatatlan volt).</p> <p>T Rögzíti a forrás egy lényegi elemét (pl. Kossuth toborzókörútra indult, önkénteseket toboroztak a magyar seregbe), és megállapítja, hogy erre Jelacic (Jellasics) támadása miatt került sor.</p> <p>T Rögzíti, hogy a Kossuth vezetése alatt álló Honvédelmi Bizottmány vette át a kormány szerepét, és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. ez egy országgyűlési bizottság volt, az intézkedést a háborús helyzet indokolta, az intézkedést ideiglenesnek szánták, ezzel Kossuth vált a szabadságharc politikai vezetőjévé).</p>	0-8 [nem adható: 1 és 5]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M A vizsgázó bemutatja a legfontosabb katonai és politikai eseményeket, és rávilágít jelentőségükre, hátterükre.</p> <p>T Rögzíti a Batthyány-kormány lemondását / bomlását, és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. erre az emlékirat kiadása / Jellasics kinevezése miatt került sor, Batthyány még egy ideig ideiglenesen hivatalban maradt, Batthyány /a kormány egyes tagjai visszavonultak a közélettől).</p> <p>T Rögzíti, hogy a magyar sereg Pákozdnál legyőzte Jellasics seregét, és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. a horvát bán serege a Dunántúlon nyomult előre Pest felé, a betörő sereg ellen népfelkelés robbant ki, Jellasicsot az udvar bujtotta fel a magyarok ellen, Jellasics Bécs felé menekült, a magyar sereg vezére Móga János volt).</p> <p>T Rögzíti a határ átlépése utáni (schwechati) vereséget, és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. a magyar vezetésben vita zajlott az Ausztriába való betörésről, a magyar sereg késlekedése miatt nem kerülhetett sor a bécsi forradalommal való közös küzdelemre, a győztes hadvezér Windischgrätz volt).</p> <p>T Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését.</p> <p><i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem pontozásánál is.</i></p>	0-10 [nem adható: 1 és 6]
Megszerkeszttség, nyelvhelyesség	<p>A kifejtés mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A vizsgázó megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.</p>	0-8
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		42
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		21

Trianon (rövid)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a trianoni béke hatását mutatja be a magyar iparra. A válasz a forrás felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel (pl. nyersanyagforrások és feldolgozóipar elválasztása, piacszükülés).	0-4
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Rögzíti, hogy a trianoni békét 1920. június 4-én írták alá, és Magyarország elvesztette területének kétharmadát <i>vagy</i> rögzíti a konkrét területi veszteségeket.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános és konkrét történelmi fogalmakat: pl. ipar, piac, állam, védővám, külkereskedelem.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Rögzíti az ipari termelés valamely változását (pl. nehézipari ágazatokban visszaesés, textiliparban és energiatermelésben bővülés), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. összességében gazdasági visszaesés következett be, a nehézipari visszaesés a nyersanyag lelőhelyek elcsatolásának következménye, a textiliparnak jól tett a szuverenitás, az energiaipar modern ágazat).	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó bemutatja a trianoni béke ipari vonatkozásait, és feltárja hatásukat. T Rögzíti, hogy a trianoni békeszerződéssel fontos nyersanyagforrások veszttek el Magyarország számára, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. ez elsősorban a nehézipart sújtotta, ehhez képest túlméretezett volt a feldolgozóipar). T Rögzíti, hogy a határhúzás következtében nehezebbé vált az értékesítés, és megnevezi ennek valamelyik okát (pl. vasúthálózat szétzilálása, terület-elcsatolások miatt szűkebb felvevőpiac, az utódállamok protekcionizmusa / védővámjai, a Monarchia gazdasági egysége felbomlott).	0-6 [nem adható: 1 és 4]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

Bethleni konszolidáció (hosszú)

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	<p>A vizsgázó alapvetően a gazdasági konszolidáció főbb elemeit ismerteti. A válasz lényegre törően mutatja be a pénzpolitika változásait. Az elemzés feltárja a gazdasági szerkezetváltást elősegítő lépéseket. A vizsgázó válaszában felhasználja, értelmezi a forrásokat, azokból lényeges megállapításokat, következtetéseket fogalmaz meg.</p>	0-8
Tájékozódás térben és időben	<p>M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Rögzíti, hogy Bethlen István 1921-31 között volt miniszterelnök / a konszolidációra az 1920-as években került sor, és megemlíti a téma valamelyik térbeli összetevőjét (pl. trianoni Magyarország, ellenséges szomszédok / kisantant, Népszövetség).</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	<p>M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános és konkrét fogalmakat: pl. konszolidáció, vám, infláció, kölcsön, Nemzeti Bank.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	<p>M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Rögzíti a két felirat valamely lényegi különbségét (pl. korona, illetve pengő, a címlet jelentős csökkenése, a kiadó a pénzügyminiszter, illetve a Nemzeti Bank), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. új / saját pénzt vezettek be, megszüntették az inflációt, az inflációt a kormány túlzott pénzkibocsátása okozta, megalapították a Nemzeti Bankot). T Rögzíti a három iparág teljesítményének csökkenését, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a nehézipari ágazatok nyersanyaghiánnyal küzdöttek, mindhárom ágazat „túlméretezett” volt, beszűkültek az exportlehetőségek, a háború miatt csökkent a fogyasztás). T Rögzíti a különböző vámtételeket (pl. magas vámok a könnyűipari / élelmiszeripari termékekre, vámmentes a nyersanyagimport), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a kormány védővámokkal igyekezett segíteni a könnyűipar/élelmiszeripart, nyersanyaghiány volt).</p>	0-8 [nem adható: 1 és 5]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M A vizsgázó bemutatja a bethleni gazdasági és pénzügyi konszolidáció főbb elemeit. T Rögzít egy lényeges pénzügyi problémát vagy pénzügy-politikai lépést (pl. súlyos infláció volt, bevezették a pengőt, felállították a Magyar Nemzeti Bankot), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. az infláció akadályozta a gazdasági kilábalást, a kormány túlzott pénzkibocsátása inflációt okozott, megszűnt az inflálódott korona, az MNB jegybankként működött). T Rögzíti, hogy Magyarország népszövetségi kölcsönt kapott, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. ez diplomáciai elismerést is jelentett, feltétele az infláció megszüntetése volt, a költségvetés ellenőrzését jelentette, ebből nyílt lehetőség a könnyűipar / közlekedés / turizmus fejlesztésére, jóléti intézkedésekre is fordították, jelentős részét Nagy-Britannia folyósította). T Rögzíti a gazdasági szerkezetváltást, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. oka a trianoni határhúzás / a nyersanyaglelőhelyek elcsatolása / a birodalmi piac felbomlása, a könnyűipar / infrastruktúra fejlesztését jelenti). T Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését. <i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem pontozásánál is.</i></p>	0-10 [nem adható: 1 és 6]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<p>A kifejtés mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek. Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja. A vizsgázó megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.</p>	0-8
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		42
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		21